

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1345

van **JOHAN DANEN**

datum: 9 september 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Afdeling Handhaving Departement Omgeving - Resultaten asbestacties

De Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu (VHRM) publiceerde tot voor kort jaarlijks zijn Milieuhandhavingsrapport. Door de geplande afschaffing van de VHRM in de zomer van 2020 was het lang onduidelijk of het Milieuhandhavingsrapport 2019 nog kon worden opgemaakt. Eenmaal het duidelijk werd dat dit rapport nog kon worden opgemaakt, was er echter onvoldoende tijd om de nodige bevragingen nog uit te voeren. Hierdoor werd de opmaak van dit laatste jaarrapport anders ingevuld en lag de focus meer op het in stand houden van de verzameling van de cijfergegevens in de stille hoop dat deze ook nog in de toekomst kunnen bijdragen aan een relevante evaluatie van het uitgevoerde handhavingsbeleid.

Door deze aangepaste invulling bevat het Milieuhandhavingsrapport 2019 quasi geen verwijzingen naar de controles van de afdeling Handhaving op de verschillende schakels van de asbestverwijderingsketen. De afdeling Handhaving had via het 'Omgevingsinspectieplan 2020' wel aangegeven dat de controles op de omgang met asbest- en bouw- en sloopafval op containerparken en bij sorteerbedrijven zouden worden voortgezet. Controles op de aanwezigheid van asbest in bedrijfsgebouwen, op de selectieve inzameling op sloopwerven en bij asbestverwijderaars zouden enkel nog op een ad-hocbasis gebeuren.

1. Door de afschaffing van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu zal er geen Milieuhandhavingsrapport worden opgesteld.

Hoe zal het uitgevoerde handhavingsbeleid in de toekomst worden geëvalueerd en op welke wijze zal hierover worden gecommuniceerd?

2. Kan de minister een overzicht bezorgen van het aantal structurele en ad-hoccontroles dat in 2020 werd uitgevoerd, het aantal overtredingen dat werd vastgesteld en de gevolgen die daaraan werden gegeven, opgesplitst volgens volgende asbestacties:
 - a) controles met aandacht voor de aanwezigheid van asbest in bedrijfsgebouwen, met opsplitsing tussen bedrijven en landbouwbedrijven;
 - b) controles op de selectieve inzameling op sloopwerven;
 - c) controles op de omgang met asbest en bouw- en sloopafval op containerparken, met een uitsplitsing naar klasse 1- en klasse 2-containerparken;
 - d) controles op de omgang met asbest bij sorteerbedrijven (hoeveel klasse 2-bedrijven werden gezamenlijk met de lokale overheid gecontroleerd?);

- e) controles bij asbestverwijderaars met een focus op de niet-erkende asbestverwijderaars (hoe vaak werd bij de controle van niet-erkende asbestverwijderaars de inzameling van vrij asbest vastgesteld)?
- 3. Hoeveel mensen en middelen werden (2020) en worden (2021) er ingezet om alle asbestacties te handhaven?
- 4. De voormalige bevoegde minister gaf aan dat er in 2019 naar meer samenwerking werd gezocht met de steden en gemeenten voor een aantal asbestacties. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 550 van 14 april 2020 bevestigde de huidige minister dat er binnen de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving een project liep rond 'Ondersteuning handhaving lokale overheden'

Wat is de stand van zaken van dit project?

- 5. Hoeveel asbestdelicten werden er in 2020 door burgers en bedrijven gemeld bij de afdeling Handhaving?

ANTWOORD

op vraag nr. 1345 van 9 september 2021

van **JOHAN DANEN**

1. In april 2021 werd met de aanpassing van het Milieuhandhavingsdecreet de rapporteringstaak van de VHRM overgedragen aan het Vlaams Planbureau Omgeving van het departement Omgeving (VPO). Conform dit decreet zal de omgevingshandhavingsrapportage in de toekomst tweeledig zijn, met name:
 - De Handhavingsuitvoering: jaarlijks (vanaf 2022) zullen per handhavingsactor cijfergegevens inzake de handhavingsuitvoering worden gepubliceerd in een online applicatie. Hiervoor wordt een deel van de indicatoren gehanteerd zoals in het verleden door de VHRM in de milieuhandhavingsrapporten en de handhavingsrapporten ruimtelijke ordening. Om de jaarlijkse rapporteringslast bij de handhavingsactoren te doen dalen, zal de bevraging en de rapportering zich echter beperken tot een basisset aan generieke handhavingsprocesindicatoren. Om deze bevraging in de toekomst te vervangen door een uniforme, continue en automatische monitoring van objectieve en kwalitatieve handhavingsdata dient de uitbouw van een handhavingstool waarbij het handhavingstraject kan worden opgevolgd, onderzocht te worden.
 - Het Handhavingsbeleid: in het tweede en het vijfde jaar van de regeerperiode zal een omgevingshandhavingsrapport worden opgemaakt waarin de uitvoering van het omgevingshandhavingsbeleid - zoals uitgewerkt in de beleidsdoelstellingen van het toekomstige Omgevingshandhavingsprogramma - zal worden geëvalueerd. Voor deze evaluatie zal een multimethode-onderzoek worden gehanteerd. Naast kwantitatieve gegevens inzake o.a. de handhavingsuitvoering zullen ook kwalitatieve gegevens worden onderzocht.

VPO werkt momenteel aan het eerste Omgevingshandhavingsrapport 2020. Het rapport zal dit najaar worden gepubliceerd.

2.
 - a) Voor de toezichthouders van de afdeling handhaving is de aanwezigheid van asbest op het bedrijf een continu aandachtspunt, dat meegenomen wordt tijdens routinecontroles of andere geplande controles. Bij 57 controles in 2020 werd hier ook dieper op ingegaan. Het ging voornamelijk om landbouwbedrijven waarbij een raadgeving of aanmaning gegeven werd met betrekking tot het correct afbreken en verwijderen van asbest.
 - b) Er werd in 2020 24 keer een ad hoc-controle uitgevoerd op de selectieve inzameling op sloopwerven. Hierbij werd er 2 maal een aanmaning gegeven en 7 maal een aanmaning + proces-verbaal.
 - c) Er werden in 2020 26 controles uitgevoerd op de omgang met asbest op containerparken. 6 hiervan waren ingedeeld in klasse 1, de overige 20 in klasse 2. Dit heeft geleid tot 3 aanmaningen en 4 aanmaningen + processen-verbaal.
 - d) Er werden in 2020 28 controles uitgevoerd bij sorteerbedrijven waarbij o.a. gecontroleerd werd op de omgang met asbest. Bij 6 controles werden specifiek opmerkingen gemaakt omtrent asbest.

- e) Er werden in 2020 3 controles uitgevoerd bij asbestverwijderaars, waarbij er 2 processen-verbaal + aanmaning werden opgesteld. Er werd geen vrije asbest vastgesteld tijdens de controles.
3. De asbestcontroles die de toezichthouders van de Afdeling Handhaving uitvoeren hebben voornamelijk betrekking op klasse 1-inrichtingen en worden verdeeld over de verschillende toezichthouders van de Afdeling Handhaving. Om de geplande asbestcontroles uit te voeren in 2020 was ongeveer 1 voltijds equivalent voorzien. Dit betreft enkel de initiële controles. Daarnaast zijn er navolgende controles uitgevoerd geweest in opvolging van aanmaningen en PV's en is er aandacht voor asbest tijdens routine controles.
- Ook worden regelmatig asbeststalen genomen en geanalyseerd bij het erkende labo waar de Afdeling Handhaving een contract mee heeft.
In 2021 wordt er ongeveer evenveel VTE ingezet als in 2020.
4. Binnen dit project worden algemene draaiboeken voor ondersteuning lokale omgevingshandhaving opgemaakt. In de loop van 2021 werd ook een halftijdse toezichthouder aangeworven voor dit project. Deze toezichthouder zal o.a. enkele standaard documenten uitwerken voor handhaving op asbestdelicten (raadgeving, aanmaning, proces-verbaal, checklist,...) en deze zullen ter beschikking gesteld worden van de lokale toezichthouders.
5. Bij de afdeling Handhaving werden in 2020 32 klachten en meldingen geregistreerd die betrekking hadden op asbest.